

HANDES AMSORYA

ZEITSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Հ. ԵՓՐԵՄ ՊՕՂՈՍԵԱՆ. Հայկական հարսանիքը հին եւ նոր Հայոց քով. Գ. Մաս	1
ՆԱԶԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ. «Հանդէս Բանաստեղծաց» խորագրով ձեռագիր բառարաններում վկայուող բառիմաստների մասին (ԺԲ.-ԺԷ. դարեր)	93
ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ, ԱՆՆԱ ՊՕՂՈՍԵԱՆ. Հայոց դիւցազնավէպի լեզուի եւ գրառման առանձնատկուծիւնների մասին	115
ԳՈՒՐԳԷՆ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ. Նորայայտ բառեր կաթողիկոսական կոնդակներում (ԺԴ.-ԺԷ. դդ.)	133
ԱՐՓԻ ՎԱՐԴՈՒՄԵԱՆ. Արեւելեան եւ արեւմտեան երաժշտութեան սկզբունքների համադրումը Հայր Անտոն Իւզգարաւաշեանի «Մատենան Երաժշտականութեան» ձեռագիր երկում	155
ՀԵՆՐԻԿ ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ. Աստուածաշունչը Սայաթ-Նովայի ստեղծագործութեան մէջ	183
ՍԵՊՈՒՀ ԴԱԻԹ ԱՍԼԱՆԵԱՆ. Մշակութային հովանաւորութեան փրկարար տնօրինումը. Դիտարկումներ մշակութային աւարկաներու վաղ արդի շրջանի առեւտրական հովանաւորութեան վերաբերեալ	199
ԷԼԻԶԱԲԵԹ ԹԱԶԻՐԵԱՆ, ՄԵՐՈՒԺԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ. Սարգիս դպիր Յովհաննիսեան, Հրգիհներ. Համաճարակներ. Հրավառութիւններ. Երկրաշարժեր. Բնական աղետները Կ. Պոլսում (1760-1790-ական թթ.)	301
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ. Երեւանը որպէս հասարակական-քաղաքական բողոքի արտայայտման վայր ուշիորհրդային տարիներին	371
ԱՆԱՀԻՏ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ. Երեխայի ծնունդն ու դրան յաջորդող ծիսական սովորոյթները Հայոց մէջ	419
ՄԱՐԻԱՄ Վ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ. Աղգային դիմագծի պահպանման խնդիրը Զմիւռնիայի «Աշխատանք» պարբերականի էջերում (1910-1915 թթ.)	431
ԱՐԾՈՒԻ ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ. Սուրճը եւ սրճարանային մշակոյթը Հայերի մէջ (Պատմաբանասիրական ակնարկ)	445
ԱՐԱՐԱՏ ՅԱԿՈԲԵԱՆ. Հայ միջնադարեան լեզինդ-գուշակութիւնները՝ իրրեւ Հայաստանի ազատագրութեան միջոց	485

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 2024

Herausgeber, Eigentümer und Verleger:

Mechitharisten-Congregation, 1070 Wien, Mechitaristengasse 4

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ 2024

HANDES AMSORYA 2024

Հրատարակում է Գալուստ Կիլպենկեան Հիմնարկության նպաստով

This publication has been subsidized by Galouste Gulbenkian Foundation

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION

AYC 246

HANDES AMSORYA
ZEITSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

Gegründet 1887

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ
ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ
Հիմնադ 1887-ին

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
REDAKTIONSAUSSCHUSS

Գլխավոր խմբագիր	Հ. Պողոս Գոճանեան
Chefredakteur	P. Paul Kodjanian
Օգնական խմբագիր	Հ. Սիմոն Պալեան
Hilfsredakteur	P. Simon Bayan
Քարտուղար	Հ. Նարեկ Տատուրեան
Sekretär	P. Narek Taturian

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷ
ADRESSE DER REDAKTION

Austria, Wien 1070, Mechitaristengasse 4
Email: p.kodjanian@hotmail.com
Tel. 43/1/523 64 17

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
WISSENSCHAFTLICHER RAT

Զեքիեան Հ. Լեւոն (Արքեպ. Վիճակաւոր Պոլսոյ հայ կաթ. թեմին)
Թաջիրեան Էլիզաբեթ (ՀՀ ԳԱԱ Պատմութեան ինստիտուտ)
Մուրադեան Գոհար (Մատենադարան)
Յակոբեան Ալեքսան (ՀՀ ԳԱԱ Արեւել. ինստիտուտ)
Նշանեան Մարկ (Հայ գրականութիւն, Սփիւռք)
Պետրոսեան Համլէթ (ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտ. ինստիտուտ)
Տօնապետեան Անահիտ (INALCO, Paris)
Dietmar W. Winkler (Universität Salzburg)
Werner Seibt (Byzantin. Institut, Wien),
Sergio la Porta (California State University)
Valentina Calzolari (Université de Genève).

ISSN : 0017-7377

ՔԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - A B O N N E M E N T

«ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹԻ

ԾԼԹ. ՏԱՐԻ - 2025

Կը խմբագրուի եւ կը հրատարակուի
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷԻ ՎԻԵՆԱ
Աշխատակցութեամբ ազգային եւ օտար բանասէրներու:

Բաժանորդագինն է ամեն երկրի համար՝

75€

Աւստրիա + 10% յաւելեալ արժեքի տուրք

"HANDES AMSORYA"

MONATSSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOGIE

CXXXIX. - 2025

Herausgegeben und redigiert von der
MECHITHARISTEN-CONGREGATION IN WIEN
unter Mitwirkung von Armenisten.

Jahresbezugspreis ohne Postzusendung

75€

In Österreich + 10% MwSt.

REDAKTION VON „HANDES AMSORYA“

1070 Wien (Austria), Mechitaristengasse 4

INHALT

P. EPHREM POGHOSSIAN: Die armenische Hochzeit im Mittelalter u. in der Neuzeit.	1
NAZIK HOVHANNISYAN: Verschiedene Wortbedeutungen in den handgeschriebenen Wörterbüchern genannt „Handes Banasteghzats“ (12.-17. Jh.).	93
HAYKANUSH MESROPYAN u. ANNA POGHOSSYAN: Sprachliche Besonderheiten in der armenischen Heldensage „Sasna Zrer“.	115
GURGEN KHATCHATRYAN: Neue Wörter in den Dekreten von Katholikossen (14.-17.Jh.)	133
ARPI VARDUMYAN : Synthese der östlichen und westlichen Musik im handgeschriebenen „Buch der Musik“ von P. Anton Ütschkardaschian.	155
HENRIK BAKHSHINYAN : Die Bibel in der Dichtung von Sayat Nova.	181
SEBOUH DAVID ASLANIAN: Die Heilsökonomie der kulturellen Förderung. Anmerkungen zur frühneuzeitlichen finanziellen Förderung kultureller Objekte.	199
ELISABETH TAJIRYAN u. MERUJAN KARAPETYAN: Sargis Dpir Hovhannissyan, Die Naturkatastrophen in Konstantinopel (1760-1790).	301
HARUTIUN MARUTYAN: Jerevan als Demonstrationsplatz in den spät-sovjetischen Jahren.	371
ANAHIT MKHITHARYAN: Die Geburt des Kindes und die danach folgenden rituellen Bräuche bei den Armeniern.	419
MARIAM HOVSEPYAN: Die Frage der Wahrung der nationalen Gesichtszüge in der Zeitschrift „Aschchatank“ in Izmir (1910-1915).	431
ARTSVI BAKHCHINYAN: Kaffee und Kaffeekultur bei den Armeniern.	445
ARARAT HAKOBYAN: Mittelalterliche legendäre Weissagungen zur Befreiung Armeniens.	485